

Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom godinama upozorava da su nužne izmjene odredbi Zakona o socijalnoj skrbi (NN, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16), a od kojih se neke odnose na ostvarivanje prava na status njegovatelja. Taj se zakon nije promijenio, ali je Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike svim centrima za socijalnu skrb dostavilo uputu da se u postupcima koji su u tijeku ili budućim postupcima za priznavanje prava na status njegovatelja poštuje izraženo stajalište i pravna shvaćanja upravnih sudova i Visokog upravnog suda Republike Hrvatske koji su u ovakvim slučajevima presuđivali u korist stranaka.

Pravno je shvaćanje Visokog upravnog suda da bi bilo protivno svrsi zakonskih odredbi i životno sasvim nelogično da se status njegovatelja može priznati roditelju odrasle osobe s invaliditetom, a ne i samom bračnom drugu osobe s invaliditetom. U 4 sudska postupka poništena su negativna rješenja Ministarstva socijalne politike i mladih, te je ovakva uputa Ministarstva logična posljedica i prije konkretne izmjene Zakona o socijalnoj skrbi koju očekujemo.

U nedavnom priopćenju Hine, između ostalog navodi se sljedeće: "...Na pitanja vezana uz naknade za njegovatelje ministrica Murganić je rekla kako njihov status regulira važeći Zakon o socijalnoj skrbi, a u praksi su status njegovatelja ostvarivali roditelji djece s teškim intelektualnim, tjelesnim ili združenim oštećenjima, odnosno bolestima te im je zbog toga potrebna skrb gotovo 24 sata na dan. "Roditelji njegovatelji su ostvarivali naknadu od 2.500 kuna i na to su se obračunavali porezi. Dakle, bio je status radnog odnosa, a to je i dalje jedna dobra mjera i pravo. Međutim, upiti s terena su bili - što kad dijete više nije dijete, a invalidnost ostaje i što s onim osobama s invaliditetom koje moraju imati njegu u okviru kućanstava svojih obitelji, a njihovi njegovatelji, dakle supružnici izvanbračni ili bračni, braće, sestre ne mogu ostvariti status njegovatelja", istaknula je. Napomenula je kako su pravobraniteljica i Visoki upravni sud upozorili da je jedna velika skupina osoba s invaliditetom zakinuta za to pravo, što je nepravda u odnosu na djecu koja su to ostvarila. "Smatrali smo da je nepotrebno dalje činiti tu nepravdu i htjeli smo to ispraviti, pa smo već jučer poslali centrima za socijalnu skrb naputak da se članak o statusu roditelja njegovatelja primjenjuje onako kako treba. Na taj ćemo način pomoći obiteljima osoba s invaliditetom, a smanjit ćemo i pritisak na smještaj koji je uvijek nedostatan", rekla je Murganić. Složila se s kritikama da je preduga procedura dobivanja statusa njegovatelja..."

Sukladno svemu navedenom interes nam je da upoznamo sve zainteresirane i s odredbama samog Zakona o socijalnoj skrbi, a koje se odnose na status njegovatelja, posebno sa odredbama prema kojima za priznavanje statusa nije dovoljno da je „osoba 100%-tni invalid“, kao što navode osobe koje se obraćaju ovom Uredu.

Za ostvarivanje prava potrebno se obratiti nadležnom centru za socijalnu skrb.